

TEKSTEN VAN ANSELM GRÜN BIJ WERKEN VAN
TON SCHULTEN

Het geheim van de weg

TEKSTEN VAN ANSELM GRÜN BIJ WERKEN VAN
TON SCHULTEN

Het geheim van de weg

ten have

Woord vooraf

De mens is voortdurend op weg. Wie wandelt, verandert. Op ons levenspad zijn we altijd in beweging. We mogen niet blijven staan om uit te rusten van wat we bereikt hebben. Het motief van de weg, de oneindige weg, de landweg en de weg door het landschap is altijd aanwezig in de schilderijen van Ton Schulten. Hij vindt het fijn om met zijn hond door het landschap te wandelen. Maar onderweg stopt hij steeds weer om goed om zich heen te kijken. Hij kijkt niet alleen naar wat zichtbaar is voor de ogen, hij kijkt verder dan de horizon. En daar ziet hij niet alleen velden, bomen en huizen. Hij ziet overal licht. En het licht verandert alles, het verandert velden en dorpen. Het dringt overal in door en laat alles stralen.

Ton Schulten nodigt ons met zijn schilderijen uit om even te stoppen op onze weg en stil te worden. Zo kunnen we ons, kijkend naar zijn doeken, verwonderen over het geheim van de velden, het geheim van de bomen, het geheim van de steden, het geheim van de morgen en de avond, van de lente, de zomer, de herfst en de winter. En hij nodigt ons telkens weer uit om naar het landschap te kijken, naar het licht in het landschap, het licht dat over alles schijnt en alles verlicht. Hij nodigt ons ook uit om onderweg steeds weer te blijven staan om het landschap dat zich aan ons voordoet met nieuwe ogen te bekijken. Dan zullen we te midden van het landschap opgaan in het geheim van de wereld: alles is doordrongen van Gods licht en Gods liefde. Dat is de diepe overtuiging van Ton Schulten.

Om die reden schildert hij altijd weer landschappen, dorpen, steden en abdijen. Hij wil ons laten zien dat het licht, dat van God komt, doordringt in alle domeinen van ons leven en onze wereld en ze verandert.

Wie stopt, staat stil om naar binnen te kijken. En wie stopt, ervaart een innerlijk houvast. Vanuit ons innerlijk houvast zijn we in staat de wereld met andere ogen te bekijken en door onze bemoeienis te veranderen. Ton Schulten beschouwt het als zijn taak om de wereld door zijn schilderijen te veranderen. Tegen iedereen die onderweg stopt om met verwondering naar zijn werk te kijken, zegt hij: het licht is ook in jou. Het licht omhult ook jou. En als je naar binnen kijkt, zul je onder de chaos die ook deel van jou uitmaakt op de bodem van jouw ziel het licht zien schijnen.

Veel mensen durven niet te stoppen, stil te blijven staan en stil te worden. Ze zijn bang dat hun innerlijke chaos bovenkomt. Ze zouden ook kunnen zien dat ze niet trouw zijn aan zichzelf, dat ze hun innerlijke stem voorbijleven. Deze schilderijen willen die angst van ons wegnemen. Ze laten ons zien dat alles in deze wereld en ook wij volledig in dit licht van liefde zijn gehuld. We kunnen stoppen voor de doeken en innerlijk houvast vinden. Want ze stralen vertrouwen en hoop uit. Ze zeggen ons: je hoeft niet perfect te zijn. Je bent volledig doordrongen van licht. Alles mag er zijn. Houd op met oordelen. Gods licht verandert alles in jou.

De overdenkingen die ik bij de afbeeldingen in dit boek heb geschreven, zijn niet bedoeld als uitleg. Het zijn enkel aansporingen om de schilderijen met nieuwe ogen te bekijken. Ik wil de boodschap van de beelden in woorden weergeven, zodat ze ook het verstand aanspreken. Iedereen bekijkt schilderijen op zijn eigen manier. Sommigen kijken er gevoelsmatig naar. Dat is een prachtige manier van kijken. Door één te worden met wat ik zie, word ik één met mezelf. Er verandert

iets in mij, chaos verandert in orde, duisternis verandert in licht, verscheurdheid verandert in verzoening en angst verandert in vertrouwen. Ik kan de schilderijen ook op een andere manier tot me nemen door de boodschap van de schilderijen voor mezelf onder woorden te brengen. Ik wil mijn interpretaties van deze beelden aan niemand opdringen. Het zijn slechts uitnodigingen aan u, om uzelf af te vragen wat de schilderijen u te zeggen hebben, u te laten ontroeren en uw hart te laten aanspreken. Ik wens u, beste lezeres en beste lezer, dat u met nieuwe ogen naar de schilderijen van Ton Schulten zult kijken, dat ze een helende werking op u hebben, dat ze u opvrolijken, verlichten en veranderen.

Anselm Grün

Dageraad

Het morgenrood brengt een geheimzinnige stemming met zich mee. Een nieuwe dag breekt aan. De zon kleurt de hemel. Rode tinten vallen onze huizen binnen. Het morgenrood is een symbool van de hoop dat alles opnieuw begint, dat we zelf opnieuw kunnen beginnen, dat we niet zijn vastgepind op het verleden. De Grieken hebben het morgenrood gepersonifieerd in een godin. Ze heet *Eos*, ze is de zuster van de zon (*Helios*) en van de maan (*Selene*). De Grieken spreken over de rozenvingerige dageraad. De vroege christenen hebben deze Griekse symboliek op Maria toegepast. Maria is de dageraad die ons de zon Christus brengt. Als ik het morgenrood op me laat inwerken, dan begrijp ik dat de Grieken het als iets goddelijks zagen en dat de christenen er het geheim van Maria in herkenden. Het morgenrood geeft vandaag ook mij een goddelijke glans.

Als de dag begint

Elke morgen bevat een belofte: ik kan opnieuw beginnen. De dag ligt nog ongerept voor me. Voor ons christenen is elke morgen ook een beeld van de opstanding. De zon gaat elke morgen op en overwint de duisternis. De zon laat ons leven in een nieuw licht stralen. Van oudsher prijzen de mensen de morgen: morgenstond heeft goud in de mond, zegt het spreekwoord, dat de vertaling van een Latijns spreekwoord is: *aurora habet aurum in ore*. En de ervaring van de Romeinen *aurora musis amica* geldt ook nu nog: de dageraad is een vriend van de muzen. De frisheid van de morgen verfrist ook onze geest, ons hart en ons lichaam.

TONY SHORTT